

POLITIKKUR

»Menniskjan fyrst«-politikkur

»MENNISKJAN FYRST«-POLITIKKURIN HEVUR VERIÐ ER OG VERÐUR AÐALMALIÐ Í SOSIALISTISKA STEVNUNI, ALLUR POLITIKKUR, HAR MENNISKJAN IKKI ER MIÐ-DEPILIN, ER FORKASTILIGUR OG BARA LEIVDIR AV HINI MEST FORRÁÐANDI. OMENNISKJANSLOGU, EYÐRÆNANDI OG VINNING- OG PENINGAGRISKA KAPITALISMUNI.

Í GRANNALONDUM OKKARA ER »MENNISKJAN FYRST«-POLITIKKURIN KOMIN IKKI SO LITÍÐ ÁVEGIS, MEN HJÁ OKKUM ER VERRI STÆTT, OG HVORS ER SKULDIN?

»Menniskjan fyrst«-politikkurin ella við øðrum orðum: sosialisman, setur hina einstoku menniskjuna fyrst, ger hana til miðdepilin í øllum politiskum virki og framtaksstarvi, ger hana til miðdepilin í strembanini móti størri velferð fyrri — velferðini, ið skal rokka allar borgarar samfelagsins: kvinnur og menn, ung og gomul, rik og fáatek o.s.frv.

Fyri hesum politikki eru øll líka uttan mun til starv, stætt, ognarvirskafti ella tilik ójovn samfelagsviðurskipti.

Øll eru fodd líka.

Eftir er at geva øllum somu líkindi til start og somu fyrimunir til hitt rikasta framtíðarlív.

Hetta er grundstøðið undir velferðarpolitikkinum — hini demokratiska sosialismuni.

ØRSLIT VÆLFERÐARPOLITIKKINS

Vit hava longu nevnt at grannalotdini, serstakliga Danmark, Norreg og Svøríki eru komin væl ávegis at skapa velferðarsamfelagið.

Hvi?

Jú, hesi lond hava í langar tíðir átt eina sterka fakfelagsrøslu.

Hesi lond hava átt sterka sosialistiskar flokkar, sum í smærri og stórru stígunum hava fært samfelagini fram móti størri velferð.

Hesa velferð eiga vit ikki enn.

Hvi?

Ti, vit hava ongatið átt eina sterka fakfelagsrøslu sum teir. Tvørturímóti!

Vit hava ikki átt ein sterkan javtaðarflokk, ið hevur havt makt til at framt velferðarpolitikkin í heilum líki.

Hetta eru veruleikar, ið verdir eru at geva gætur, nú vit nærkast vali og aftaná eitt vanstýri við ótrivna og fruktaloysi.

SOSIALUR VÆLFERÐARPOLITIKKUR Í FØROYUM

Verður sosialur velferðarpolitikkurur framtur í Føroyum?

Hetta er stórsurningur, har ein kundi drigið hundratal mál fram, har tey flestu tala imóti, meðan færri tala fyri; men her verður ov trøngligt at greiða hetta út í æsir.

Tað kann bert visast á eitt stutt tíðarskeið, har miðvisur velferðarpolitikkurur í størri mun hevur verið framtur í Føroyum — tað var undir seinasta landsstýri, tá bæði sosiala og vinuliga velferðin tók seg eitt risastig longur fram.

Hvussu nógv tók velferðin seg fram?

Vit vóru heilt langt — ja, risastig — í afturhond á flestu økjum í mun til okkara grannalond, ikki minst hvat »menniskjanfyrst«-politikkinum viðvíkir.

Vit tóku okkum risastig fram á

koyra P. M. Dam frá sum lógmann. Skuldu vit javnaðarmenn sita tigandi og lata okkum reka burtur frá teim stóru plánum, sum lógu til reiðar at seta í gongd og 60 miljónagrunnin sum P. M. Dam hevði skaffað til vega m. a. eisini til berghol til Sandvíkar. Henda bygdin er av núsitandi landsstýri sett á svartalista — eina mest tí, at har búgva javnaðarfólk. Á øll Suðuroy er av núsitandi landsstýri sett á svartalista, tá javnaðarfólk skulu pinast afturfyri, at tey ikki stýrja teir, sum nú sita í Tinganesi. Nógv fyrri at vita sær, at sosialdemokratir í Suðuroy eru á svartalista, meðan 60 miljónagrunnin, sum ein donsk sosialdemokratisk regjering hevur veitt okkum at byggja Føroyar upp við og tann sokallaði »Egnsudviklingsfondene« eisini veittur til vega av sosialdemokratum, meðan føroyskir sosialdemokratir eru á svartalista.

So omaná alt hetta ósir hin líti »Tingakrossur« seg upp og goysir

ing og gall yvir javnaðarflokkinn, ti at vit ikki tigandi sita og lata alt óreint tusk og happ ganga yvir allar teir bygdur, sum javnaðarfólk búgva í. Hvat hugsa teir, sum skriva »Tingakrossur«?

Meðan yvirklassin og hansara hondlangarar dansa um gullkálvin fyllast skip og flúgarar dag og dagliga av fiskimonnum og arbeidsfólki, sum leitar sær til Íslands og aðrastaðni burtur frá tí sokallaða sjálfstýrislandsstýrinum.

Hvorja sjálvrós, ið »Tingakrossa«-menninir fara fram um sjálvar seg, skal eg lata fara; ti ikki er tað hvørt orð, ið ein skal svara til.

vissum økjum og komu toluliga á hædd við grannarnar; men longu í dag eru vit so nógv dragnaðir á hesum økjum, har nakað veruligt hendi, at velferðin er skerd, og vit eru aftur í afturhond.

Taka vit hina miklu sosiallógávuina, sum varð framt undir seinasta landsstýri, hava vit á ongum oki hildið støðuna, og ný skapenir hevur ikki verið talen um — alt saman eitt úrslit av borgarliga »sjálfstýrise«-afturhalds stýrinum.

BORGARLIGT STYRI OG SONN SOSIAL VÆLFERÐ

Kann sannur sosialur velferðarpolitikkur fremjast og trivast undir borgarligum fyrirsati?

Svarið kann einans vera eitt greitt NEI!

Tað fínt einki prógv fyrri, at borgarligu flokkarnir — hvørki aðrastaðni ella her hjá okkum — hava av fullum huga tikið undir við sosialistiska velferðarpolitikkinum.

Nókur heilt fá domi:

- * Borgarligu flokkarnir hava al- * tíð meir og minni hildið aftur, * tá ið talan hevur verið um * sosial framtig og royndu at * forða hini stóru sosiallógávu- * uni við fólkapensjón, avlami- * pensjón, einkjupensjón, barna- * trygd og øðrum.

- * Borgarligu flokkarnir hava * altið hildið aftur, roynt at av- * tikið og skert, tá ið talan hev- * ur verið um minstulonartrygd * til fiskimenn.

- * Borgarligu flokkarnir hava * ikki vilja framt ein slíkan sosi- * alan studnings- og lønarpoli- * tikk, at menn av sonnum hava * støðast umborð á føroyskum * skipum, men heldur royna sær * vinnu uttanlands.

- * Borgarligu flokkarnir og ser- * liga bløð teirra (14. september * og Dagblaðið) hava við and- * stygd og figgindaskapi lagt * eftir arbeidara- og fiskimanna- * fyrirkom (t.d. A.T.)

Slíkt — og hundratal domi aftrat — hevur einki við sosialan velferðarpolitikki at gera.

Hetta er andstöða av »menniskjan fyrst«-politikkinum.

Her er talan um verju og vernd av ofta miðaldraliga kapitalistiska

afturhaldssamfelagnum, verja og vernd av einstaklingasamfelagnum — fremjan av snæversyntum egin-teressum, persónligur egin- og maktgindarpolitikkur.

SOSIALISTISKUR VÆLFERÐARPOLITIKKUR

Kann sosialisman og ein demokratiskur sosialistiskur flokkur fremja sannan velferðarpolitikki?

Fýra ár undir seinasta landsstýri við javnaðarleiðslu hava prógvað, at langt kann komast ávegis.

Men sosial velferð verður ikki skapað eftir einum valskeiði — langt frá.

Sosial velferð kann skapast í risastigum og stórum tókum á einum sinni, men bara ávegis.

Sosial velferð verður ongatið liðug skapað, allra minst hjá okkum, har ikki skjótli er settur á á mongum økjum, og har vit hava so lætt við at draga afturúr bara eftir stuttum áramáli, tá ikki sosialistiskir flokkar koma til ræðið.

Men sosialistiskur velferðarpolitikkurur í sonnum líki verður einans framtur og sosialistiska velferðarsamfelagið einans skapað, tá ið flokkar ella flokkar við sosialistiska stævnaheldinum hava politisku leiðslu landsins í hondum og stíla fyrri landsfyriritingini á øllum økjum.

FYLKIST UM JAVNAÐARFLOKKIN!!

VERIÐ VIÐ TIL AT SKAPA VÆLFERÐ FYRI ØLL!!

»MENNISKJAN FYRST« Í SOSIALISTISKA VÆLFERÐAR-SAMFELAGNUM — FOLKAHEIMINUM FØROYAR!!

Danbjørg skrivur

TINGAKROSSUR

»Tingakrossur« hin 13. januar 1966 breggjar av, at sjálfstýrismenn ætla nú at gerast rættir menn — go ikki tómar stúkur.

Ja, so vita vit tað. Men hin líti, gamli sjálfstýrisflokkurin er í tvíningum, so helst er tað so, at summur — annar bólkurin ætlar at gerast rættir menn. Men eitt er at síta nakað, eitt heilt annað er at útínna tað. At gamli sjálfstýrisflokkurin nú hevur hongt seg í halan á fólkaflokkinum, er ikki tekin um tað, at rættir menn ráða í gamla »sjálfstýrisflokkinum« — tvørturímóti. At gamli sjálfstýrisflokkurin livdi sitt egna liv intil fyrri trimum árum síðan, var einans tí, at flokkurin helt seg leysan av fólkaflokkinum. Men fyrri trimum árum síðani tóku ríkmenn ræðið í gamla sjálfstýrisflokkinum, og teir bundu flokkinn fastan í hin kolasvarta yvirklassa afturhaldsflokkinn, sum gongur undir navninum navninum Fólkaflokkurin.

Latum okkum so kaga eitt sindur nærri at »Krossa« greini við yvirskriftini:

»Sum menn — ikki tómar stúkur«. Har verður sagt um tað, ið hendi, tá ið núsitandi landsstýri varð stovnað, at javnaðarmenn leikadu sum óðir og lógdu at grýta runu og annað verri út yvir gamla sjálfstýrisflokkinn. Tað leggi eg ikki í at svara størvegis til, ti øll skilafólk, sum lesa SOSIALIN, og sum hesi trý síðstu árinu hava lisið, blað okkara, kunna váttað tað, at onki høpi er í ti, sum »Tingakrossur« førir fram, tá ið har verður sagt, at javnaðarmenn hava nýtt nokur ljót orð móti sjálv-

stýrismonnum. Vit hava hildið okk um til sannleikan, sum viðhvørt er beiskur at »volgia. Neyðar »Krossur« og hansara menn eru so eym- skinnaðir, at teir tola ikki at hoyra ella siggia sannleikan. Tað kunna vit onki gera við. Vit javnaðarmenn gingu fram við síðsta lógtingsval og saman við sambandsflokkinum og gl. sjálfst. hovu vit høvi til at halda fram í landsins stýri, og tað ætlaðu vit, og tað vildu vit. Vit høvdu lagt alt so væl tilrættis tey fýra árinu, meðan P. M. Dam sat sum lógmaður, at vit vildu halda áfram. At gamla »Krossur« og sambandið sviku okkum, tað eru vit enn tann dagin í dag ógviliga harmir um. Tá ið P. M. Dam í 1958 tók við sum lógmaður, lá Føroyaland sum ein okudungi. Skip vóru ongi, arbeidsloysi bæði á sjógv og á landi. Maður og kvinna leitaðu til Íslands og aðrastaðni fyrri at bjarga sær og sinum frá hungri og neyð. Inntøkuskatt til landskassan var tá neyvan ein fjórðing av tí, sum er í lotuni. Gomul, sjúk, einkjur og fadírleys høvdu onki at liva av. Havnin og vegir lógu ógjord. Skip máttu koma til landið. Berghol í Suðuroy og í Norðuroy vóru at fara í ferð við. Meðan talan er um berghol, so var eitt gjørt millum Trongsivág og Hvalbø, og ætlan var at gera tvey í Norðuroy og eitt millum Hvalbø og Sandvík. Tá ið nú alt var lagt so væl til rættis, og statsministerin hevði lovað okkum tann so hart tiltrondga og fyrri landsstýrið tann so kærkomna 60 miljónagrunn, hendi tann politiska svikgerð at

stýrismonnum. Vit hava hildið okk um til sannleikan, sum viðhvørt er beiskur at »volgia. Neyðar »Krossur« og hansara menn eru so eym-

skinnaðir, at teir tola ikki at hoyra ella siggia sannleikan. Tað kunna

vit onki gera við. Vit javnaðarmenn gingu fram við síðsta lógtingsval og saman við sambandsflokkinum og gl. sjálfst. hovu vit høvi til at halda fram í landsins

stýri, og tað ætlaðu vit, og tað vildu vit. Vit høvdu lagt alt so væl tilrættis tey fýra árinu, meðan

P. M. Dam sat sum lógmaður, at vit vildu halda áfram. At gamla »Krossur« og sambandið sviku okkum,

tað eru vit enn tann dagin í dag ógviliga harmir um. Tá ið P. M. Dam í 1958 tók við sum lógmaður,

la Føroyaland sum ein okudungi. Skip vóru ongi, arbeidsloysi bæði á sjógv og á landi. Maður og kvinna leitaðu til Íslands og aðrastaðni fyrri at bjarga sær og sinum

frá hungri og neyð. Inntøkuskatt til landskassan var tá neyvan ein fjórðing av tí, sum er í lotuni.

Gomul, sjúk, einkjur og fadírleys høvdu onki at liva av. Havnin og vegir lógu ógjord. Skip máttu koma til landið.

Berghol í Suðuroy og í Norðuroy vóru at fara í ferð við. Meðan talan er um berghol, so var eitt gjørt millum Trongsivág og Hvalbø, og ætlan var at gera tvey í Norðuroy og eitt millum Hvalbø og Sandvík.

Tá ið nú alt var lagt so væl til rættis, og statsministerin hevði lovað okkum tann so hart tiltrondga og fyrri landsstýrið tann so kærkomna 60 miljónagrunn,

hendi tann politiska svikgerð at

stýrismonnum. Vit hava hildið okk um til sannleikan, sum viðhvørt er beiskur at »volgia. Neyðar »Krossur« og hansara menn eru so eym-

skinnaðir, at teir tola ikki at hoyra ella siggia sannleikan. Tað kunna vit onki gera við. Vit javnaðarmenn gingu fram við síðsta lógtingsval og saman við sambandsflokkinum og gl. sjálfst. hovu vit høvi til at halda fram í landsins

stýri, og tað ætlaðu vit, og tað vildu vit. Vit høvdu lagt alt so væl tilrættis tey fýra árinu, meðan P. M. Dam sat sum lógmaður, at vit vildu halda áfram. At gamla »Krossur« og sambandið sviku okkum, tað eru vit enn tann dagin í dag ógviliga harmir um. Tá ið P. M. Dam í 1958 tók við sum lógmaður,

la Føroyaland sum ein okudungi. Skip vóru ongi, arbeidsloysi bæði á sjógv og á landi. Maður og kvinna leitaðu til Íslands og aðrastaðni fyrri at bjarga sær og sinum frá hungri og neyð. Inntøkuskatt til landskassan var tá neyvan ein fjórðing av tí, sum er í lotuni. Gomul, sjúk, einkjur og fadírleys høvdu onki at liva av. Havnin og vegir lógu ógjord. Skip máttu koma til landið. Berghol í Suðuroy og í Norðuroy vóru at fara í ferð við. Meðan talan er um berghol, so var eitt gjørt millum Trongsivág og Hvalbø, og ætlan var at gera tvey í Norðuroy og eitt millum Hvalbø og Sandvík. Tá ið nú alt var lagt so væl til rættis, og statsministerin hevði lovað okkum tann so hart tiltrondga og fyrri landsstýrið tann so kærkomna 60 miljónagrunn, hendi tann politiska svikgerð at

PENINGAÍLØGUR

Tá SOSIALURIN hevur vist á tær peningailøgur, ið fingnar vóru til vega meðan javnaðarflokkurin hevði leiðsluna, er tað sum at stínga teir flokkar, sum í dag stýrja landinum, tá teir siggia hetta á prenti.

Men fyrri ikki so langt síðan stóð at lesa í Dagbl., at tað var ólíka lættari at útvega pening í 60-unum enn tað var í 50-unum. Og hóast fólkaflokkurin hevur havt landsins leiðslu í hondum síðan 1963, hevur hann ikki verið forur fyrri at útvega eitt einasta oyra.

Ílla hevði helst verið vordíð, um ikki javnaðarlandsstýrið var so heppi at útvega allar tær miljónir, tað útvegaði. Litíð er gjørt, minni hevði verið við ongum peningi t.

Eg vil bara undirstríka, at »Krossa« greinin endar við hesum orðum:

»Hesi orð, ið søgd eru um ting- og landsstýrismanning okkara eru ikki at fata sum skamrós.«

»Tingakrossur« dugir altso ikki at skilja ímillum skamrós og sjálvrós. Nei, har er helst ongin munur ímillum.

Eg vil bara undirstríka, at »Krossa« greinin endar við hesum orðum:

»Hesi orð, ið søgd eru um ting- og landsstýrismanning okkara eru ikki at fata sum skamrós.«

»Tingakrossur« dugir altso ikki at skilja ímillum skamrós og sjálvrós. Nei, har er helst ongin munur ímillum.

»Hesi orð, ið søgd eru um ting- og landsstýrismanning okkara eru ikki at fata sum skamrós.«

»Tingakrossur« dugir altso ikki at skilja ímillum skamrós og sjálvrós. Nei, har er helst ongin munur ímillum.

d. Norðuroyar tunnelin, sum verður gjord við lán úr 60 miljónagrunninum. Og vert er at merkja sær, at Dagblaðið fyrri fáum dogum síðan svaraði uppá fyrispurning um gerð av Oyndarfjarðarvegnum, at møguleiki varð at fáa hann gjordan, um lán fekt úr 60 milj. grunninum.

s. n.

Hvar? Hvør?

Lýsingarroðin hjá Føroya Banka skuldi verið komin at enda, men vit — estra —ugu tíværri koma vit einum litlum uppskyoti:

Um mynd 2 verður sagt, at tað er liðin norðan fyrri Oyndarfjørð. Hetta er skeivt: Myndin er av Funningslið!

Vit biðja um fyrigeving — vit eru teir seku.

estra.

BRUKT KLAVER

ysnkst til keyps.

Prents. v. á.

J. H. Danbjørg.